

Výzva na vyjadrenie záujmu o účasť na “dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu” (IPCEI) v oblasti vodíkových technológií

Názov výzvy:	Výzva na vyjadrenie záujmu o účasť na “dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu” (IPCEI) v oblasti vodíkových technológií
Vyhlasovateľ výzvy (zodpovedný orgán):	Slovenská inovačná a energetická agentúra
Typ výzvy:	Národný výberový proces kandidátov na účasť na IPCEI projektoch v oblasti vodíka
Dátum vyhlásenia:	23. novembra 2020
Dátum uzávierky:	21. januára 2021 o 15.00 hod.
Kontakt:	Email ipceih2@siea.gov.sk
Komunikačný jazyk projektu:	Angličtina
Prihlasovanie projektov:	IPCEI registračný formulár
Spríevodné podujatie:	Workshop: Účasť na národnom výberovom procese pre "dôležité projekty spoločného európskeho významu" v oblasti vodíkových technológií Dátum: 26. november 2020

V nadväznosti na ambiciózny cieľ týkajúci sa dosiahnutia uhlíkovej neutrality v EÚ do roku 2050 a tiež existujúce pravidlá IPCEI projektov, Európska komisia („EK“) v spolupráci s členskými krajinami zahájila proces prípravy IPCEI projektov pre oblasť vodíkových technológií a systémov. V reakcii na túto iniciatívu, Slovenská inovačná a energetická agentúra poverená Ministerstvom Hospodárstva SR vyhlasuje výzvu na vyjadrenie záujmu o účasť na “dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu” (IPCEI) v oblasti vodíkových technológií („výzva“). Výzva je určená pre spoločnosti s registrovaným sídlom na území Slovenskej republiky, ktoré sa chcú zapojiť do strategických projektov európskeho významu prostredníctvom rôznych partnerstiev v rámci európskeho hodnotového reťazca v oblasti vodíkových technológií a systémov (t. j. výroba vodíka, jeho preprava a distribúcia, skladovanie, výroba zariadení (vrátane elektrolyzérův a zariadení pre vysoko výkonnú mobilitu), priemyselné aplikácie (vrátane dekarbonizácie priemyselných zariadení), aplikácie pre koncových užívateľov a pod.). Podrobnejšie informácie prinášame v jednotlivých kapitolách uvedených nižšie.

1. Oficiálna výzva na vyjadrenie záujmu o účasť na IPCEI projektoch v oblasti vodíka

Európska únia si v oblasti klímy stanovila za cieľ znížiť emisie skleníkových plynův aspoň o 55 % do roku 2030 a dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2050. Takýto ambiciózny prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo si nepochybne vyžaduje diferencovaný a vzájomne sa dopĺňajúci energetický mix vďaka inovačným riešeniam. V danom ohľade má vodíková technológia obrovský potenciál dekarbonizácie či už odvetvia priemyslu, dopravy alebo aj energetiky.

Vodíkové technológie a systémy majú veľký význam pri dosahovaní globálnych cieľov v oblasti životného prostredia a klímy, a preto ich Európska komisia vyhlásila za súčasť **strategického hodnotového reťazca priemyselnej politiky EÚ**. Vodíkové technológie a systémy tak možno podporovať aj ako tzv. “dôležité projekty spoločného európskeho záujmu” podľa **článku 107 odsek 3**

písmeno (b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Osobitné kritériá IPCEI projektov sú ďalej rozpracované v **Oznámení Európskej komisie č. 2014/C 188/2**. Jednou z hlavných čŕt IPCEI projektov je, že **úspešné projekty je možné podporiť až do výšky 100% medzery vo financovaní** z hodnoty oprávnených nákladov projektu.

Slovenská republika si uvedomuje strategický význam vodíkových technológií, no zároveň aj skutočnosť, že takáto zamýšľaná ekonomická transformácia v oblasti vodíkových technológií predstavuje veľkú výzvu vzhľadom na potrebný finančný kapitál. S cieľom čeliť tejto výzve a zabezpečiť zdroje na takéto projekty na území Slovenskej republiky, **Slovenská inovačná a energetická agentúra, poverená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, vyhlasuje výzvu na vyjadrenie záujmu o účasť na IPCEI projektoch v oblasti vodíkových technológií.**

Účelom tejto výzvy je zostaviť zoznam potenciálnych uchádzačov, ktorí by sa mohli stať priamymi partnermi IPCEI projektov v oblasti vodíkových technológií a systémov (tzv. "Direct Partners"), ale tiež identifikovať ďalšie perspektívne projekty v oblasti vodíkových technológií, ktorých nositelia by mohli vystupovať ako nepriami partneri IPCEI projektov v oblasti vodíkových technológií¹ (tzv. "Indirect Partners").

Základné charakteristiky oprávnených spoločností (uchádzačov) a projektov:

- **sídlo spoločnosti:** Slovenská republika
- **rozsah projektov:** rozsiahle strategické projekty európskeho významu formujúce sa prostredníctvom rôznych partnerstiev v rámci európskeho hospodárskeho hodnotového reťazca (t. j. výroba, skladovanie, preprava, rôzne priemyselné aplikácie a pod.).
- **relevantnosť projektu:** projektové zámery musia byť relevantné pre rozvoj „zeleného“ vodíkového hodnotového reťazca v rámci EÚ a musia prispievať k dosahovaniu uhlíkovej neutrality v EÚ. Projektové zámery musia byť v súlade s cieľmi Vodíkovej stratégie pre klimaticky neutrálnu EÚ.

Oprávnené projekty je možné realizovať v siedmich hlavných oblastiach:

- Výroba čistého vodíka;
- Preprava a distribúcia vodíka;
- Vodíkové aplikácie v sektore mobility;
- Vodíkové aplikácie v priemysle;
- Vodíkové aplikácie v energetickom sektore;
- Vodíkové aplikácie v oblasti bývania;
- Vodíkové komponenty.

Slovenská republika nominuje projekty spĺňajúce kritériá IPCEI projektov na ich notifikáciu a posúdenie v rámci IPCEI pravidiel na úrovni EK. Následne, úspešné projekty budú podporené z verejných zdrojov Slovenskej republiky, EŠIF alebo prostredníctvom iných dostupných finančných nástrojov.

Ďalšie praktické informácie týkajúce sa prípravy IPCEI projektov v oblasti vodíkových technológií a systémov budú poskytnuté aj počas pripravovaného **workshopu** s názvom *Zapojenie sa do národného výberového procesu pre "Dôležité projekty spoločného európskeho významu" (IPCEI) v oblasti vodíkových technológií*, ktorý sa uskutoční **26. novembra 2020**.

Upozornenie

V súčasnosti oficiálne neexistuje IPCEI projekt pre oblasť vodíkových technológií a systémov na úrovni EÚ. EK však už zahájila proces jeho prípravy a vyhlásenie prvej výzvy na úrovni EÚ sa očakáva v prvej polovici roka 2021. Presný dátum oficiálneho vyhlásenia bude závisieť najmä od úrovne pripravenosti zapojených členských krajín EÚ a ich potenciálnych projektov (uchádzačov).

Hlavným cieľom tejto výzvy je zhromaždiť predbežné informácie o slovenských spoločnostiach, ktoré majú záujem participovať na tomto type projektov a tiež zrealizovať predbežný výber potenciálnych uchádzačov IPCEI projektov v oblasti vodíkových technológií.

¹ Projekty, ktoré nespĺňajú kritériá oprávnenosti a zlučiteľnosti v zmysle Oznámenia EK č. 2014/C 188/2 sa môžu zapojiť do IPCEI projektov ako takzvaní nepriami partneri, t. j. môžu sa stať súčasťou ekosystému IPCEI.

Každý z nominovaných uchádzačov bude musieť následne zabezpečiť splnenie pravidiel a postupov stanovených na úrovni Slovenskej republiky a Európskej komisie. Nevyhnutnou podmienkou bude predloženie požadovaných dokumentov pre zahájenie procesu pred-notifikácie a notifikácie na úrovni EK.

2. Všeobecné kritériá oprávnenosti IPCEI projektov

Výzva na vyjadrenie záujmu o účasť na IPCEI projektoch v oblasti vodíkových technológií je vyhlásená v zmysle Oznámenia Európskej komisie č. 2014/C 188/2, ktoré ustanovuje kritériá a osobitné podmienky oprávnenosti IPCEI projektov. Kľúčové podmienky sú nasledovné:

- **Projekty v oblasti R&D&I (výskumu, vývoja a inovácií)** musia mať významný inovačný charakter alebo musia z hľadiska výskumu, vývoja a inovácií predstavovať významnú pridanú hodnotu. Projekt navrhnutý spoločnosťou musí priniesť významné inovácie presahujúce súčasné pokročilé technológie a poznatky v príslušnej oblasti. Každý projekt by mal byť buď obzvlášť významný, pokiaľ ide o veľkosť alebo rozsah alebo by mal zahŕňať veľmi vysokú úroveň technologického alebo finančného rizika a prispievať k hlavným európskym stratégiám.
- **Projekty zahŕňajúce priemyselné nasadenie** musia umožniť vývoj nového produktu alebo služby s vysokým podielom výskumu a inovácií alebo zavedenie výrazne inovačného výrobného procesu. Pravidelná modernizácia existujúcich zariadení bez inovačnej dimenzie a ani vývoj nových verzií existujúcich produktov sa nepovažujú za dôležité projekty spoločného európskeho záujmu.
- **Projekty v oblasti životného prostredia, energetiky alebo dopravy** buď musia mať veľký význam pre stratégiu životného prostredia, energetickú stratégiu vrátane bezpečnosti dodávok energie alebo dopravnú stratégiu EÚ, alebo musia mať významný prínos pre vnútorný trh, okrem iného vrátane uvedených odvetví.
- Potenciálne zainteresované strany musia byť pripravené poskytnúť dostatočné informácie, ktoré umožnia ostatným uchádzačom pochopiť príležitosti cezhraničnej spolupráce.
- Každý projekt by mal byť dostatočne pripravený na skoré zahájenie jeho realizácie. Dôležitá je aj pripravenosť s ohľadom na riadenie a finančné zabezpečenie projektu.
- Priami partneri (tzv. "Direct Partners") môžu získať na svoje projekty pomoc až do 100 % medzery vo financovaní z hodnoty oprávnených nákladov projektu.
- Projekt musí zahŕňať spolufinancovanie zo strany príjemcu.
- Projekty sa musia rozvíjať v spolupráci s inými spoločnosťami. Uchádzači zabezpečia svoju účasť na koordinačných IPCEI stretnutiach na úrovni EÚ.
- Prínosy projektov sa nesmú obmedziť len na príslušné spoločnosti alebo odvetvie v ktorom pôsobia, ale musia mať širší význam a uplatnenie aj pre európske hospodárstvo prostredníctvom pozitívnych externalít (tzv. "Spillover Effects").
- Na uchádzačov nesmie byť nárokováné vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Európskej komisie, v ktorom bola táto pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom.
- Pri rozhodovaní o poskytnutí pomoci, uchádzači nesmú byť podnikom v ťažkostiach v zmysle Oznámenia Európskej komisie č. 2014 /C 249/01 - Usmernenie o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (bod 2.2).

3. Predkladanie projektových zámerov a postup ich schvaľovania

3.1 Predkladanie projektových zámerov na národnej úrovni

Predložený projektový zámer musí obsahovať nižšie uvedené povinné dokumenty. Podrobnejšie informácie o spôsobe vyplňania uvádzame priamo v jednotlivých dokumentoch. Projektovú dokumentáciu uchádzač vyplní v anglickom jazyku a predloží prostredníctvom online IPCEI registračného formulára v termíne do 21. januára 2021, do 15.00 hod.

Povinne predkladané dokumenty:

- 1. IPCEI registračný formulár** - obsahuje základné informácie o spoločnosti a predkladanom projektovom zámere. IPCEI registračný formulár je potrebné vyplniť a odoslať elektronicky spolu s priloženými povinnými prílohami podľa bodov 2 až 5 uvedenými nižšie.
- 2. Projektové portfólio** – je dokument, ktorého štruktúru (povinné kapitoly) pripravila Európska komisia. V projektovom portfóliu uchádzač popisuje rôzne aspekty projektu ako napríklad ciele projektu, inovatívnosť projektu, ktorá musí byť nad úrovňou súčasného stavu, resp. súčasného technického riešenia v príslušnom odvetví, prínosy projektu, plánovanú spoluprácu v rámci EÚ, rozpočet, potrebu pomoci a pod.

Pre účely tejto výzvy je potrebné, aby uchádzač vyplnil len vybrané kapitoly projektového portfólia podľa inštrukcií uvedených priamo v dokumente Projektové portfólio.
- 3. Predpokladaný rozpočet projektu** – sumarizuje predpokladané investície projektu (OPEX a CAPEX) v jednotlivých rokoch jeho realizácie. Pri jeho príprave uchádzač postupuje podľa pokynov uvedených priamo v dokumente Predpokladaný rozpočet projektu.
- 4. Čestné vyhlásenie** – prostredníctvom čestného vyhlásenia spoločnosť vyhlasuje, že spĺňa základné pravidlá ustanovené Oznámením Európskej komisie č. 2014/C 188/2, ako aj vybrané ustanovenia podľa § 8a ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 5. Zhrnutie projektu** – zhrnutie projektu preložené do slovenského jazyka.

Predloženie vyššie uvedených dokumentov v požadovanej forme a rozsahu umožní posúdiť oprávnenosť projektov s ohľadom na pravidlá stanovené v Oznámení Európskej komisie č. 2014/C 188/2.

Iné súvisiace dokumenty a odkazy;

- IPCEI Registration Form
- Project portfolio template
- Estimated project budget
- Solemn Declaration
- Project Summary
- Test undertaking in difficulty
- Summary of DG Comp non-papers
- List of existing Consortia in the field of Hydrogen IPCEI
[European Commission's Communication no. 2014/C 188/2](#)
- [European association Hydrogen Europe](#)
- [European Hydrogen Week](#)
- [A hydrogen strategy for a climate-neutral Europe](#)
- [European Clean Hydrogen Alliance](#)

3.2 Národný výberový proces

Hodnotiaca komisia vymenovaná na národnej úrovni posúdi každý predložený projektový zámer spolu s povinnými prílohami. Posúdenie vykonaná v súlade s podmienkami kladenými pre IPCEI projekty podľa Oznámenia Európskej komisie č.2014/C 188/2.

3.3 Predkladanie projektových zámerov a ich schvaľovanie na úrovni Európskej komisie

Po ukončení hodnotenia na národnej úrovni budú oprávnené projektové zámery nominované ako priami partneri formujúcich sa IPCEI projektov v oblasti vodíkových technológií na úrovni EÚ. Po vyhlásení výzvy pre príslušné IPCEI projekty na úrovni EK sa nominovaní kandidáti budú môcť zapojiť do procesov pred-notifikácie a notifikácie.

Po pred-notifikácii projektov, t. j. po predložení projektovej dokumentácie do Európskej komisie, Európska komisia spustí proces hodnotenia projektov. Nakoľko dokumenty požadované vo fáze národného výberového procesu nepredstavujú úplnú projektovú dokumentáciu, povinnosťou nominovaných uchádzačov bude doplnenie potrebných informácií a dokumentov podľa požiadaviek Európskej komisie. Fáza medzi pred-notifikáciou a notifikáciou slúži na posúdenie predložených projektov a objasnenie všetkých otvorených otázok týkajúcich sa najmä kvality obsahu projektového portfólia, finančných údajov o oprávnených nákladoch, výpočtu medzery vo financovaní a výšky pomoci, nevyhnutnosti a proporcionality pomoci, formy navrhovanej pomoci a pod. (t. j. EK hodnotí jednotlivé kritéria podľa Oznámenia Európskej komisie č. 2014/C 188/2). Po uvedenom posúdení bude samotná notifikácia plynulejšia a Európska komisia bude môcť prijať konečné rozhodnutie v kratšom časovom období. Počas fázy pred-notifikácie a notifikácie musia byť uchádzači schopní poskytnúť všetky potrebné dokumenty a doplňujúce informácie podľa požiadaviek Európskej komisie, ktoré dostatočne zdôvodnia potrebu požadovanej štátnej pomoci a naplnenie požiadaviek kladených na IPCEI projekty.

Fáza pred-notifikácie obvykle zahŕňa niekoľko hodnotiacich kôl pred oficiálnym schválením IPCEI projektov Európskou komisiou. Na základe skúseností z predchádzajúcich IPCEI projektov, tento proces môže trvať približne jeden rok.

3.4 Ex post postup na národnej úrovni

Po úspešnom ukončení procesu notifikácie zo strany Európskej komisie, priami partneri IPCEI projektu môžu požiadať o financovanie projektov v rámci príslušných výziev otvorených na národnej úrovni. Pokiaľ spoločnosť v procese notifikácie neuspje ako priamy partner, ale bude v pozícii nepriameho partnera, spoločnosť sa bude môcť naďalej uchádzať o financovanie na základe iných dostupných schém pomoci a vyhlásených výziev.

4. Dôležité termíny

Záujemcovia môžu predkladať svoje projektové zámery v požadovanom rozsahu a forme do **21. januára 2021, do 15.00 hod.**

5. Kontakty

Otázky súvisiace s touto výzvou je možné adresovať:
Slovenská inovačná a energetická agentúra
E-mail: ipceih2@siea.gov.sk

Odpovede na často kladené otázky, ako aj nové informácie budú priebežne zverejňované na webovej stránke siea.sk

6. Dôvernosť informácií

Všetky strany zapojené do tejto výzvy na vyjadrenie záujmu o účasť na IPCEI projektoch v oblasti vodíkových technológií sa zaväzujú zabezpečiť a zachovať dôvernosť informácií poskytnutých za účelom predloženia projektovej dokumentácie pre zapojenie sa do uvedenej výzvy, a to aj bez ohľadu na výsledok výberového procesu.